

Hoe investeerder Aqua-Spark de druk op de oceanen verlicht met duurzame aquacultuur

Als we zuinig zijn op de wereld, moeten we voorkomen dat de oceanen worden leeggevist. Aquacultuur is daarop hét antwoord. Maar dan alleen als die duurzaam is. Aqua-Spark investeert in die verduurzaming van de aquacultuur. ‘We tillen de hele keten naar een hoger plan.’ Dit bedrijf uit Utrecht is een van de eerste beleggingen van het ASN Biodiversiteitsfonds

Je hoeft de documentaire *Seaspiracy* niet te hebben gekeken om te weten dat de vis die zo lekker en gezond kan zijn, niet altijd even duurzaam wordt gevangen. De visstand wordt bedreigd door overbevissing, sleepnetten tasten de zeebodem aan en bijvangst wordt weggegooid: nog te vaak gaat visserij ten koste van de biodiversiteit in het water.

En dat terwijl vis een geweldige bron van eiwit is, en een prima alternatief voor vlees. Als je zeker wilt stellen dat de vis op je bord volledig duurzaam is en de natuur niet schaadt, is aquacultuur het antwoord. Dat zeggen Mike Velings en Amy Novogratz, oprichters van investeringsfonds Aqua-Spark, een van de beleggingen van het in november 2021 gestarte ASN Biodiversiteitsfonds.

INVESTEREN VOOR POSITIEVE IMPACT IN DE HELE KETEN

Velings en Novogratz werden een jaar of tien geleden gegrepen door de ellende die visvangst kan veroorzaken. Maar ook door de veelbelovende mogelijkheden van duurzame kweekvis als alternatief. Naarmate meer vis duurzaam wordt gekweekt, neemt de druk op onze oceanen en meren af, is hun gedachte. Doordat de vraag naar vis wereldwijd stevig groeit, zit de viskweek - ofwel aquacultuur - stevig in de lift. En dus zag het duo kansen om als investeerder aan de slag te gaan met het verduurzamen van de aquacultuur. Want de beste manier om positieve invloed uit te kunnen oefenen op de hele bedrijfstak, waren volgens hen gerichte investeringen.

Amy Novogratz

Velings: 'De urgentie van het probleem is duidelijk: de manier waarop we vissen en vis kweken, gaat ten koste van de biodiversiteit en het klimaat. Wij wilden de oplossing heel zakelijk benaderen: hoe kun je zorgen dat je het businessmodel van duurzame spelers in de aquacultuur zo versterkt, dat ze samen verder groeien om nog meer mensen van duurzame voeding te voorzien?'

Mike Velings

Met Aqua-Spark pakken ze het breed aan: ze richten zich op de hele bedrijfsketen achter de kweek van vis en schaaldieren. Van ondernemingen die actief zijn in het voer en de visetjes tot de bedrijven die zorgen dat de vis op ons bord belandt.

VRAAG NAAR KWEKVIS VERDRIEVOUTDIGT

Dat geven ze grif toe: voordat Aqua-Spark in 2015 van start kon, moesten Velings en Novogratz veel leren over aquacultuur en de industrie erachter. Novogratz: 'We zagen dat innovatie er maar moeizaam zijn weg vond. Het zijn vaak kleinere bedrijven die nog nauwelijks moderne technologie

gebruiken om bijvoorbeeld hun productie te managen. Grotere investeerders toonden ook nog weinig interesse, terwijl de vraag naar kweekvis halverwege deze eeuw toch echt verdriedubbeld zal zijn. Dat betekent dat twee derde van al die vis moet komen van bedrijven die de komende jaren worden gestart. Al is het vandaag nog geen perfecte industrie, het is juist daardoor een geweldige kans om als investeerder waarde toe te voegen aan deze jonge, snelgroeiende industrie.' Vis heeft dus toekomst. Als een heel efficiënte bron van eiwit: een van de kwekers waarin Aqua-Spark investeert, weet 1 kilo voer om te zetten in 1 kilo vis. 'We zeggen niet: stop met vissen. Maar elke kilo kweekvis verlicht de druk op de zeeën.'

Aqua-Spark heeft inmiddels een wereldwijde portefeuille van tientallen bedrijven met de beste technologie en aanpak. Producenten van voer en alternatieven voor antibiotica, vooruitstrevende kwekers, online technologie en hardware. Stuk voor stuk zijn het voorbeeldbedrijven, die de wereld bewijzen hoe het anders kan, en de aquacultuur op sleeptouw nemen naar een duurzamere toekomst.

INSECTEN EN SENSOREN

Het Nederlandse Protix bijvoorbeeld, dat op basis van insecten visvoer produceert. Een perfect alternatief voor de soja, maïs of zelfs vis en vlees die als basis dienen voor conventioneel visvoer. 'Wil je naar verantwoord visvoer, dan kun je niet om insecten, zeewier of andere alternatieven heen. Zo verklein je ook het beslag dat visvoer nu nog vaak legt op zee en land.'

En neem eFishery, een Indonesische scale-up die data en het Internet of Things inzet om te zorgen dat vis en schaaldieren op exact het juiste moment de juiste hoeveelheid voer krijgen. Dat bespaart gemiddeld 24% voer, de grootste kostenpost voor de kweker, die met zijn smartphone zijn garnalenvijvers op afstand kan beheren. 'Als je weet dat Indonesië 4,5 miljoen visserijbedrijven telt en de nummer 4 wereldwijd is in aquacultuur, zie je de kans die eFishery vanuit Bandung creëert.' En de positieve impact die het bedrijf hiermee heeft op de biodiversiteit, want minder voer betekent minder gebruik van soja of wild gevangen vis.

BIODIVERSITEIT ALS MOTOR VOOR RENDEMENT

Investeringsen zoals die laatste, met de potentie en schaalbaarheid van de hightechsector, maken duidelijk dat Aqua-Spark inzet op biodiversiteit als motor voor flinke rendementen. 'We gaan voor de dubbelcijferige rendementen die horen bij ons soort investeerders. We zijn geen kleine speler waarin je 'voor de hobby' investeert. Dit moet echt uitgroeien tot een portfolio met een marktwaarde van 2 tot 5 miljard euro', zegt Velings.

'Onze deals hebben soms het karakter van venture capital, als we investeren in bedrijven die in een heel vroege fase verkeren. Maar we doen ook private equity-deals met bedrijven die al een flinke omvang hebben. Het grote verschil met veel andere investeerders: wij zitten erin voor de langere termijn. Wij stappen vroeg in, soms met een paar ton, maar staan klaar met vervolginvesteringen en blijven aan boord tot onze bedrijven volwassen zijn geworden.'

Novogratz: 'We snappen hoe moeilijk het is voor de bedrijven om de shift te maken naar echt duurzame bedrijfsvoering, en daar willen we bij helpen. Als je dezelfde visie deelt, moet het lukken. Daarom stellen we ook als voorwaarde dat onze portfoliobedrijven met elkaar samenwerken waar dat ze voordelen oplevert. Een kweker kan overschakelen op duurzaam voer van een van onze andere bedrijven. En andersom: alle ondernemers moeten elkaar de beste voorwaarden gunnen die ze in de markt hanteren.'

En ja, bij het investeren in die vroege fase komen niet altijd alle verwachtingen uit - dat hoort bij het vak van durfkapitalisten. Velings: 'We zitten in een Amerikaanse startup die met zijn product al in de supermarkten lag. Dat sloeg niet aan, maar ze werken daar hard aan een beter businessmodel.' Novogratz: 'Daar laten we ons niet door ontmoedigen. Als je zoals wij de hele keten naar een hoger plan wilt tillen, kun je niet een schakel links laten liggen omdat de aanloop naar duurzamere business daar moeizamer gaat.'

MEEDOEN VIA HET ASN BIODIVERSITEITSFONDS

Tot nu toe wist Aqua-Spark 155 miljoen euro aan te trekken. Dat ASN Impact Investors nu via zijn ASN Biodiversiteitsfonds ook investeert in Aqua-Spark, is volgens Novogratz een geweldige opsteker. 'Dit geeft ons echt een nieuwe impuls. Dankzij de beursnotering kan het grote publiek nu ook meedoen. Dat is echt wat we vanaf het begin wilden: dat iedereen die geeft om het versterken van de natuur kan investeren in duurzame aquacultuur.'

AQUA-SPARK

Richt zich vanuit Utrecht wereldwijd op de verduurzaming van viskweek en andere bedrijven in de aquacultuur. Daarvoor stimuleert het de groei van tientallen duurzame middelgrote en kleine aquacultuurbedrijven en het bestrijkt daarbij de hele waardeketen: van het visvoer tot kwekerijmanagement en van ziektebestrijding tot toegang tot markten voor duurzame spelers. Aqua-Spark wordt beschouwd als een van de koplopers in de transformatie van de viskwekerij tot een duurzame producent van seafood.

FONDSMANAGER: Aqua-Spark Management BV

GEVESTIGD IN: Nederland

LANCERING: 2015

TYPE: open end

SCOPE: wereldwijd

AANTAL INVESTERINGEN: 23 (doelstelling: 50 à 60)

IMPACT: o.a. 38,6 miljoen kilo vis bespaard dankzij alternatief voer, 60 miljoen vissen gekweekt zonder antibiotica

